

A TANÁCS (KKBP) 2020/1509 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA**(2020. október 16.)****a Kongói Demokratikus Köztársasággal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2010/788/KKBP határozat végrehajtásáról**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 31. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a Kongói Demokratikus Köztársasággal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 2008/369/KKBP közös álláspont hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. december 20-i 2010/788/KKBP tanácsi határozatra ⁽¹⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

- (1) A Tanács 2010. december 20-án elfogadta a 2010/788/KKBP határozatot.
- (2) Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának az 1533 (2004) sz. ENSZ biztonsági tanácsi határozat alapján létrehozott bizottsága 2020. augusztus 19-én két, korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyre és három, korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó szervezetre vonatkozóan módosította a jegyzékbe vételt.
- (3) A 2010/788/KKBP határozat I. mellékletét ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2010/788/KKBP határozat I. melléklete az e határozat mellékletében foglaltak szerint módosul.

*2. cikk*Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2020. október 16-án.

a Tanács részéről
az elnök
M. ROTH

⁽¹⁾ HL L 336., 2010.12.21., 30. o.

MELLÉKLET

I. A 2010/788/KKBP határozat I. mellékletének a) részében (A 3. cikk (1) bekezdésében említett személyek jegyzéke) az alább felsorolt személyekre vonatkozó bejegyzések helyébe a következő bejegyzések lépnek:

29. Ntabo Ntaberi SHEKA

Tisztsége: főparancsnok, Nduma Defence of Congo, Mayi Mayi Sheka csoport

Születési idő: 1976. április 4.

Születési hely: Walikale, Walikalele territory, Democratic Republic of the Congo

Állampolgársága: kongói demokratikus köztársasági

Címe: Goma, North Kivu, Democratic Republic of the Congo (börtönben)

Az ENSZ általi jegyzékbe vétel dátuma: 2011. november 28.

Egyéb információ: 2017. július 26-án feladta magát a MONUSCO-nál, és a kongói hatóságok azóta is fogva tartják. 2018 novemberében eljárás indult ellene a gombai katonai bíróságon háborús és emberiség elleni bűncselekmények elkövetése és felkelésben való részvétel miatt. Weblink az INTERPOL-ENSZ Biztonsági Tanács szankciós adatlaphoz: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/View-UN-Notices-Individuals>

A szankcióbizottság által a jegyzékbe vétellel kapcsolatban nyújtott indokolás szöveges összefoglalásából származó további információ:

A Mayi Mayi Sheka politikai szárnyának főparancsnokaként Ntabo Ntaberi Sheka egy olyan kongói fegyveres csoport politikai vezetője, amely akadályozza a harcosok lefegyverzését, leszerelését és a civil életbe történő visszailleszkedését. A Mayi Mayi Sheka egy kongói székhelyű militáns csoport, amelynek a Kongói Demokratikus Köztársaság keleti részén fekvő Walikale területen vannak bázisai. A Mayi Mayi Sheka csoport a Kongói Demokratikus Köztársaság keleti részén bányák ellen követett el támadásokat, többek között elfoglalta a bisiyei bányákat, és azokat erőszakkal elvette a helyiektől. Ntabo Ntaberi Sheka ezenkívül többször súlyosan megsértette a nemzetközi jogot is, mely jogsértések közül többnek gyermekek voltak a célpontjai. Ntabo Ntaberi Sheka tervezte meg és rendelte el a 2010. július 30. és augusztus 2. közötti támadássorozatot a Walikale területen, amelynek a kongói kormányerőkkel való együttműködéssel gyanúsított helyi lakosság megbüntetése volt a célja. A támadások során gyermekeket erőszakoltak meg és raboltak el, kényszermunkára fogták, valamint kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódban részesítették őket. A Mayi Mayi Sheka militáns csoport ezenfelül erőszakkal soroz be fiúkat, valamint soraiban toborzókörutakon beszerzett gyermekek is szolgálnak.

30. Bosco TAGANDA

(más néven: a) Bosco Ntaganda; b) Bosco Ntagenda; c) General Taganda; d) Lydia (az APR tagjaként); e) Terminator; f) Tango Romeo (hívójel); g) Romeo (hívójel); h) Major)

Címe: The Hague, Netherlands (2016. június óta)

Születési idő: 1973 és 1974 között

Születési hely: Bigogwe, Rwanda

Állampolgársága: kongói demokratikus köztársasági

Címe: The Hague, Netherlands

Az ENSZ általi jegyzékbe vétel dátuma: 2005. november 1.

Egyéb információ: Ruandában született. Gyermekkorában átköltözött Nyamitabába (Masisi-terület, Észak-Kivu). Az ituri békemegállapodásokat követően a 2004. december 11-i elnöki rendelettel az FARDC dandártábornokává nevezték ki. A CNDP korábbi vezérkari főnöke, majd Laurent Nkunda 2009. januári letartóztatását követően a CNDP katonai parancsnoka. 2009 januárjától gyakorlatilag ő az FDLR ellen irányuló észak- és dél-kivui műveletek („Umoja Wetu”, „Kimia II” és „Amani Leo”) parancsnokhelyettese. 2013 márciusában Ruandába utazott, és március 22-én Kigaliban önként feladta magát az NBB tisztviselőinél. Ezt követően a hollandiai Hágába szállították, ahol átadták az NBB-nek. Az NBB 2014. június 9-én megerősítette az ellene felhozott vádakot (tizenhárom rendbeli háborús és öt rendbeli emberiség elleni bűncselekmény); a bírósági tárgyalás 2015 szeptemberében kezdődött. 2019. július 8-án az NBB bűnösnek találta tizennyolc rendbeli, 2002–2003-ban Ituriban elkövetett háborús és emberiség elleni bűncselekményben, és 2019. november 7-én összesen 30 év börtönbüntetésre ítélte. Bosco Taganda fellebbezéssel élt az ellene hozott ítélettel és a kiszabott büntetéssel szemben egyaránt. Weblink az INTERPOL-ENSZ Biztonsági Tanács szankciós adatlaphoz: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/View-UN-Notices-Individuals>

A szankcióbizottság által a jegyzékbe vétellel kapcsolatban nyújtott indokolás szöveges összefoglalásából származó további információ:

Bosco Taganda az UPC/L katonai parancsnokaként befolyást gyakorolt az UPC/L által követett irányvonalak kialakítására, valamint ellátta a fegyverkereskedelemben érintett, és ennek következtében a fegyverembargót megsértő, az 1493 (2003) sz. ENSZ BT-határozat 20. pontjában említett fegyveres csoportok és milíciák közé tartozó UPC/L tevékenységei feletti vezetést és irányítást. 2004 decemberében az FARDC-ben tábornokká nevezték ki, de visszautasította az előléptetést, ezért az FARDC-n kívül maradt. Az ENSZ-főtitkár gyermekek és fegyveres konfliktusok kapcsolatával foglalkozó különleges képviselőjének hivatala szerint felelős volt 2002–2003-ban gyermekkatonák ituri toborzásáért és bevetéséért, a 2002–2009-es időszakban pedig 155 esetben közvetlenül és/vagy parancsnokként felelt gyermekkatonák észak-kivui toborzásáért és bevetéséért. A CNDP vezérkari főnökeként közvetlenül és parancsnokként felelős volt a 2008. novemberi kiwanjai mérszárlásért.

Ruandában született. Gyermekkorában átköltözött Nyamitabába (Masisi-terület, Észak-Kivu tartomány). 2011 júniusában még Gomában élt és nagy farmjai voltak a Ngungu-körzetben (Masisi-terület, Észak-Kivu tartomány). Az ituri békemegállapodásokat követően a 2004. december 11-i elnöki rendelettel az FARDC dandártábornokává nevezték ki. A CNDP korábbi vezérkari főnöke, majd Laurent Nkunda 2009. januári letartóztatását követően a CNDP katonai parancsnoka volt. 2009 januárjától gyakorlatilag ő volt az FDLR ellen irányuló észak- és dél-kivu tartományi műveletek („Umoja Wetu”, „Kimia II” és „Amani Leo”) parancsnokhelyettese. 2013 márciusában Ruandába utazott, és március 22-én Kigaliban önként feladta magát az NBB tisztviselőinél, majd a hollandiai Hágába szállították, ahol átadták az NBB-nek. Az NBB 2014. június 9-én megerősítette az ellene felhozott vádakot (tizenhárom rendbeli háborús és öt rendbeli emberiség elleni bűncselekmény). A bírósági tárgyalás 2015 szeptemberében kezdődött.

II. A 2010/788/KKBP határozat I. mellékletének b) részében (A 3. cikk (1) bekezdésében említett szervezetek jegyzéke) az alább felsorolt szervezetekre vonatkozó bejegyzések helyébe a következő bejegyzések lépnek:

1. ADF (ALLIED DEMOCRATIC FORCES – SZÖVETSÉGES DEMOKRATIKUS ERŐK)

(más néven: a) Forces Démocratiques Alliées-Armée Nationale de Libération de l'Ouganda; b) ADF/NALU; c) NALU)

Cím: Észak-Kivu tartomány, Kongói Demokratikus Köztársaság

Az ENSZ általi jegyzékbe vétel dátuma: 2014. június 30.

Egyéb információ: Az ADF alapítóját és vezetőjét, Jamil Mukulut 2015 áprilisában Dar es Salaamban (Tanzánia) letartóztatták. Ezt követően 2015 júliusában kiadták Kampalának (Uganda). Értesülések szerint Mukulu 2016 júniusától rendőrségi fogdában várja, hogy bíróság elé állítsák. Jamil Mukulut Seka Baluku váltotta az ADF vezetőjeként. Az ENSZ KDK-val foglalkozó szakértői csoportja számos jelentésében (S/2015/19, S/2015/797, S/2016/1102, S/2017/672, S/2018/531, S/2019/469, S/2019/974, S/2020/482) rámutatott, hogy az ADF Seka Baluku vezetése alatt is több alkalommal követett el támadásokat, gyilkosságot, csonkítást, szexuális kényszerítést és egyéb szexuális erőszakot, valamint emberrablást polgári személyek, köztük gyerekek ellen, továbbá támadásokat hajtott végre falvak és egészségügyi létesítmények ellen, mindenképp a Beni területen található Mamovében, 2019. február 12-én és 24-én, illetve a Beni területen található Mantumbiban, 2019. december 5-én és 2020. január 30-án. Emellett legalább 2015 óta folyamatosan toboroz és vet be gyerekeket a támadásokban, továbbá kényszermunka céljára a KDK-ban található Beni területen. Weblink az INTERPOL–ENSZ Biztonsági Tanács szankciós adatlaphoz: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/View-UN-Notices-Entities>

A szankcióbizottság által a jegyzékbe vétellel kapcsolatban nyújtott indokolás szöveges összefoglalásából származó további információ:

Az ADF-et (Allied Democratic Forces – Szövetséges Demokratikus Erők) 1995-ben alapították, és az a KDK–Uganda határhozvet heggyvidéki területein tevékenykedik. Az ENSZ Kongói Demokratikus Köztársasággal foglalkozó szakértői csoportjának 2013-as zárójelentése ugandai tisztviselőkre és ENSZ-forrásokra hivatkozva úgy becsülte, hogy az ADF 2013-ban 1 200–1 500 fegyveres harcossal rendelkezett az Észak-Kivu tartomány északkeleti részén található Beni területen, az ugandai határ közelében. Ugyanezen források 1 600 és 2 500 fő közöttire becsülik az ADF teljes tagságát – a nőket és gyermekeket is beleértve. A Kongói Fegyveres Erők (FARDC) és az Egyesült Nemzetek Szervezetének kongói demokratikus köztársasági stabilizációs missziója (MONUSCO) által 2013-ban és 2014-ben végrehajtott katonai offenzívák következtében az ADF több kisebb bázis között osztotta el a harcosait, a nőket és a gyermekeket pedig a Benitől nyugatra található területekre, illetve az Észak-Kivu közötti határvidékre irányította. Az ADF katonai parancsnoka Hood Lukwago, legfelsőbb vezetője pedig Jamil Mukulu, aki szankciók hatálya alá tartozó személy.

Az ADF több alkalommal súlyosan megsértette a nemzetközi jogot és a 2078 (2012) sz. ENSZ BT-határozatot, többek között a lentebb részletezettek szerint.

Az ADF az alkalmazandó nemzetközi jogot (az ENSZ BT-határozat 4. pontjának d) alpontját) megsértve gyermekkatonákat toboroz és vet be.

A szakértői csoport a 2013-as zárójelentésében beszámolt arról, hogy kikérdezte az ADF három volt harcosát, akik 2013-ban szöktek meg. A volt harcosok leírták, hogy az ADF toborzói Ugandában hogyan csalják át a KDK-ba az embereket hamis ígéretekkel (a felnőtteknek munkahelyet, a gyermekeknek ingyenes oktatást ígérnek), majd hogyan kényszerítik őket arra, hogy csatlakozzanak az ADF-hez. A szakértői csoport jelentése szerint továbbá az ADF volt harcosai beszámoltak arról is, hogy az ADF kiképzés alatt álló csoportjai általában felnőtt férfiaktól és fiúktól állnak, és két fiú – aki 2013-ban megszökött az ADF-től – elmondta a szakértői csoport tagjainak, hogy az ADF-nél katonai kiképzést kapott. A szakértői csoport jelentésében emellett szerepel „az ADF egyik volt gyermekkatonájától” származó beszámoló az ADF általi kiképzésről.

A szakértői csoport 2012-es zárójelentése szerint az ADF gyermekeket is toboroz, amint azt annak az ADF toborzótisztnek az esete is alátámasztja, akit az ugandai hatóságok 2012 júliusában Kasesében elfogtak, hat fiatal fiúval úton a KDK felé.

Georgette Gagnon-nak, a Human Rights Watch afrikai részlege korábbi igazgatójának Kiddhu Makubuyu-hoz, Uganda korábbi igazságügyminiszteréhez címzett 2009. január 6-i levele konkrét példával szolgál annak alátámasztására, hogy az ADF gyermekeket toboroz és vet be, mivel leírja, hogy egy Bushobozi Irumba nevű fiút az ADF 2000-ben, a fiú kilenc éves korában elrabolt. Bushobozi Irumba feladata az volt, hogy szállítási és egyéb szolgáltatásokat nyújtson az ADF harcosainak.

Ezenfelül az „Afrika Jelentés” szerint az ADF állítólag már 10 éves gyermekeket is toboroz gyermekkatonái soraiba, és a jelentés idézi az Ugandai Népi Védelmi Erő (UPDF) szóvivőjét, aki arról számolt be, hogy az UPDF 30 gyermeket mentett ki a Viktória-tavi Buvuma-szigeten működő kiképzőtáborból.

Az ADF továbbá számos alkalommal megsértette az emberi jogok nemzetközi jogát és a nemzetközi humanitárius jogot nők és gyermekek ellen elkövetett cselekedeteivel, ideértve gyilkosságokat, megcsonkítást és szexuális erőszakot (az ENSZ BT-határozat 4. pontjának e) alpontja).

A szakértői csoport 2013-as zárójelentése szerint az ADF 2013-ban számos falut megtámadott, aminek a következtében több, mint 66 000 ember Ugandába menekült. E támadások következtében egy nagy terület elnéptelenedett, amelyet az ADF azóta úgy tart irányítása alatt, hogy elrabolja vagy meggyilkolja azokat, akik visszatérnek falujukba. 2013 júliusa és szeptembere között az ADF legalább öt embert lefejezett a Kamango területen, sok más embert lelőtt, több tucatnyit pedig elrabolt. Ezekkel a cselekményeivel terrorizálta a helyi lakosságot és elrettentette az embereket attól, hogy hazatérjenek.

A fegyveres konfliktusok során gyermekekkel szemben elkövetett súlyos jogsértések nyomán követésére és az ezzel kapcsolatos jelentéstételre szolgáló mechanizmus keretében kiadott ún. „globális horizontális jelentés” arról számolt be az ENSZ Biztonsági Tanácsa gyermekek és fegyveres konfliktusok kapcsolatával foglalkozó munkacsoportjának, hogy a 2013. október és december közötti jelentéstételi időszakban az ADF a dokumentált 18 gyermekáldozat közül 14-ért volt felelős, beleértve azt is, amikor 2013. december 11-én – az észak-kivui Beni területen – az ADF megtámadta Musuku falut, ahol megöltek 23 embert, köztük 11 gyermeket (három lányt és nyolc fiút); a legfiatalabb két hónapos, a legidősebb 17 éves volt. Valamennyi áldozatot bozótvgóval súlyosan megcsonkították; két gyermek túlélte a támadást.

A főtitkár 2014. márciusi, a konfliktusokkal összefüggésben elkövetett szexuális erőszakra szóló jelentésében az ADF (Allied Democratic Forces/National Army for the Liberation of Uganda – Szövetséges Demokratikus Erők/Nemzeti Hadsereg Uganda Felszabadításáért) szerepel „a fegyveres konfliktusok során nemi erőszaknak vagy szexuális erőszak más formájának az elkövetésével megalapozottan vádolt vagy ezért felelősnek tartott felek” jegyzékében.

Az ADF részt vett a MONUSCO keretében működő békefenntartók elleni támadásokban is (az ENSZ BT-határozat 4. pontjának i) alpontja).

Végezetül, az Egyesült Nemzetek Szervezetének kongói demokratikus köztársasági stabilizációs missziója (MONUSCO) arról számolt be, hogy az ADF legalább két támadást elkövetett a MONUSCO keretében működő békefenntartók ellen. Az első, 2013. július 14-i támadás a Mbaui és Kamango közötti úton járőröző MONUSCO békefenntartókat célozta. Erről a támadásról a szakértői csoport a 2013-as zárójelentésében részletesen beszámol. A második támadásra 2014. március 3-án került sor. Ennek során gránátokkal támadtak meg egy MONUSCO-járművet, tíz kilométerre a Beni területen lévő Mavivi repülőtértől; a támadásban öt békefenntartó megsérült.

Az ADF alapítóját és vezetőjét, Jamil Mukulut 2015 áprilisában Dar es Salaamban (Tanzánia) letartóztatták. Ezt követően 2015 júliusában kiadták Kampalának (Uganda). Mukulu 2016 júniusától rendőrségi fogdában várja, hogy bíróság elé állítsák.

7. MACHANGA LTD

Cím: Plot 55A, Upper Kololo Terrace, Kampala, Uganda

Az ENSZ általi jegyzékbe vétel dátuma: 2007. március 29.

Egyéb információ: Aranyexporttal foglalkozó vállalat (Igazgatók: Rajendra Kumar Vaya és Hirendra M. Vaya). A Machanga tulajdonában álló és az Emirates Gold számláján lévő vagyoni eszközöket 2010-ben a Nova Scotia Mocatta bank (UK) befagyasztotta. A Machanga tulajdonosai továbbra is vásárolnak aranyat a KDK keleti területeiről. A Machanga Ltd legutóbb 2004-ben nyújtott be éves bevallást, és az Ugandai Köztársaság hatóságai szerint inaktív státuszúnak minősítették. Weblink az INTERPOL–ENSZ Biztonsági Tanács szankciós adatlaphoz: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/View-UN-Notices-Entities>

A szankcióbizottság által a jegyzékbe vétellel kapcsolatban nyújtott indokolás szöveges összefoglalásából származó további információ:

A Machanga szabályszerű kereskedelmi kapcsolatain keresztül olyan KDK-beli kereskedőktől vett aranyat, amelyek szorosan kötődtek a milíciákhoz. Ez kimeríti az illegális fegyveres csoportok részére való „segítségnyújtás” fogalmát, és sérti az 1493 (2003) és az 1596 (2005) sz. ENSZ BT-határozatban elrendelt fegyverembargót. Aranyexporttal foglalkozó vállalat (Igazgatók: Rajendra Kumar Vaya és Hirendra M. Vaya). A Machanga tulajdonában álló és az Emirates Gold számláján lévő vagyoni eszközöket 2010-ben a Nova Scotia Mocatta bank (UK) befagyasztotta. A Machanga korábbi tulajdonosa, Rajendra Kumar és testvére, Vipul Kumar továbbra is vásárolnak aranyat a KDK keleti területeiről.

9. UGANDA COMMERCIAL IMPEX (UCI) LTD

Cím: a) Plot 22, Kanjokya Street, Kamwokya, Kampala, Uganda (Tel.: +256 41 533 578/9); b) PO BOX 22 709, Kampala, Uganda

Az ENSZ általi jegyzékbe vétel dátuma: 2007. március 29.

Egyéb információ: Aranyexporttal foglalkozó vállalat. (Igazgatók: Jamnadas V. LODHIA – aki »Chuni« néven ismert – és fiai, Kunal J. LODHIA és Jitendra J. LODHIA). Az ugandai hatóságok 2011 januárjában értesítették a szankcióbizottságot, hogy miután pénzügyi eszközei mentességet kaptak a befagyasztás alól, az Emirates Gold visszafizette az UCI adósságát a kampalai Crane Bank részére, és ezt követően az UCI számláit véglegesen megszüntették. Az UCI igazgatói továbbra is vásárolnak aranyat a KDK keleti területeiről. Az Uganda Commercial Impex (UCI) Ltd legutóbb 2013-ban nyújtott be bevallást, és az Ugandai Köztársaság hatóságai szerint a besorolása „inaktív – inaktív státusz” volt. Weblink az INTERPOL–ENSZ Biztonsági Tanács szankciós adatlaphoz: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/View-UN-Notices-Entities>

A szankcióbizottság által a jegyzékbe vétellel kapcsolatban nyújtott indokolás szöveges összefoglalásából származó további információ:

Az UCI szabályszerű kereskedelmi kapcsolatain keresztül olyan KDK-beli kereskedőktől vett aranyat, amelyek szorosan kötődtek a milíciákhoz. Ez kimeríti az illegális fegyveres csoportok részére való „segítségnyújtás” fogalmát, és sérti az 1493 (2003) és az 1596 (2005) sz. ENSZ BT-határozatban elrendelt fegyverembargót. Aranyexporttal foglalkozó vállalat. (Korábbi igazgatók: a »Chuni« néven ismert J. V. LODHIA és fia, Kunal LODHIA). Az ugandai hatóságok 2011 januárjában értesítették a szankcióbizottságot, hogy miután pénzügyi eszközei mentességet kaptak a befagyasztás alól, az Emirates Gold visszafizette az UCI adósságát a kampalai Crane Bank részére, és ezt követően az UCI számláit véglegesen megszüntették. Az UCI korábbi tulajdonosa – J.V. Lodhia – és fia, Kumal Lodhia továbbra is vásárolnak aranyat a KDK keleti területeiről.